

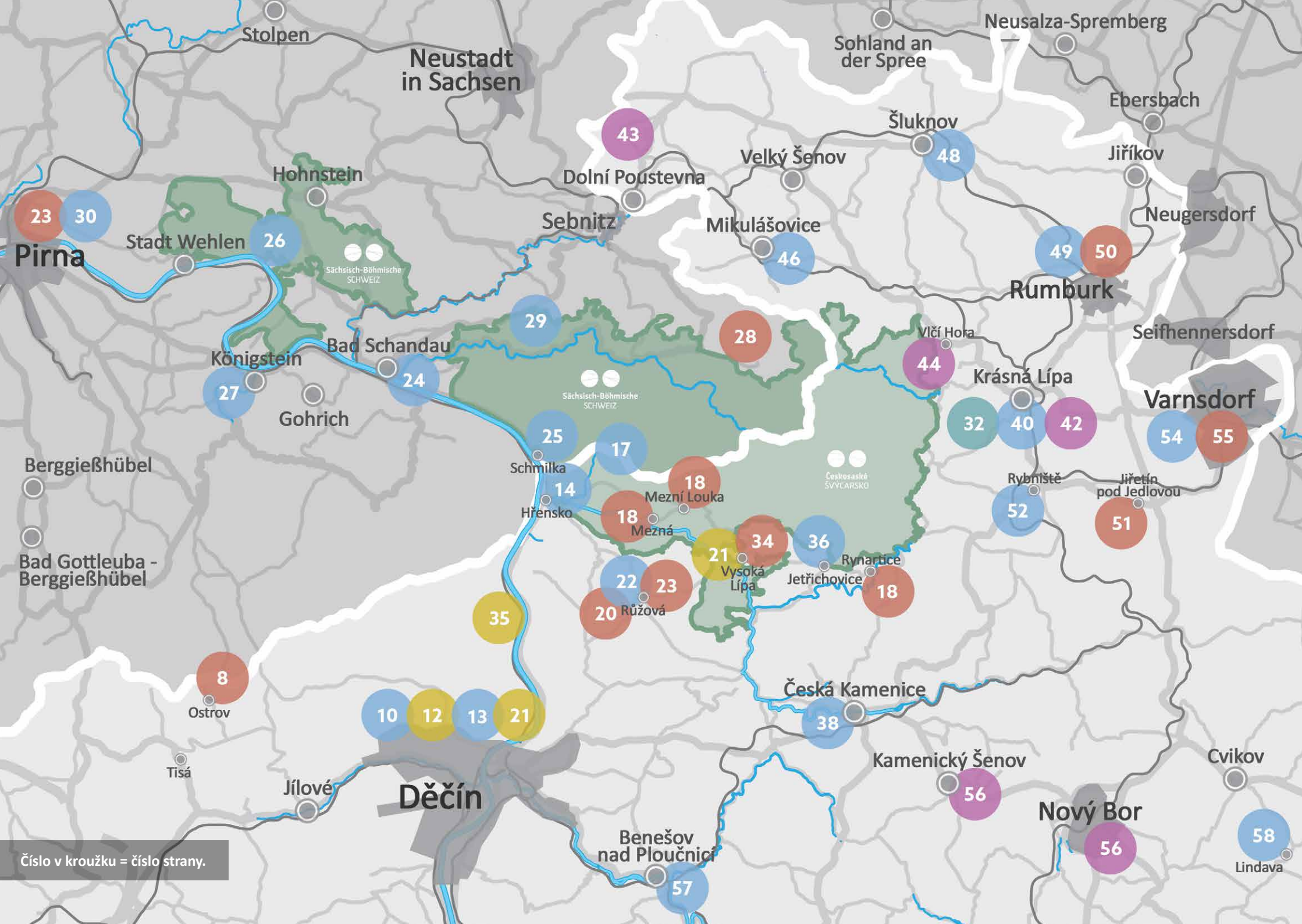

Českosaské
ŠVÝCARSKO

ZÁŽITKY **v Českosaském Švýcarsku** **2022/2023**

www.ceskesvycarsko.cz

Číslo v kroužku = číslo strany.

ČESKOSASKÉ ŠVÝCARSKO

Region, kde se lidé učí žít s přírodou a tradicemi

Vítejte na stránkách Zážitků, které vydává obecně prospěšná společnost České Švýcarsko od roku 2010. Oproti minulým vydáním jsme se snažili brožuru oživit po stránce grafické, fotografické i textové. Doufáme, že se Vám bude líbit. Pokud je řeč o Českosaském Švýcarsku, tak v uplynulých dvou letech to podnikatelé v turistickém ruchu a pohostinství neměli vůbec lehké... Na dalších stránkách však najdete výběr míst, kde lidé neztratili svůj optimismus a jsou odhodlaní jít do dalších sezón se vztyčenou hlavou... Spousta majitelů využila minulé roky k rekonstrukcím – často s ohledem na staré tradice. A úplně všichni, se kterými jsme se bavili, už se těší na nové období a setkávání s Vámi. Právě Vaše návštěva nejlépe podpoří místní podniky a regionální výrobce. Kdo chce souznět přímo s vizí naší nové brožury, ať vyrazí mimo hlavní prázdninovou sezónu. Nebo ještě lépe, ať se odváží nechat auto doma a využít rostoucí síť zdejší hromadné dopravy. Uleví tak přírodě a v neposlední řadě i sobě – vyrazit třeba Dráhou národního parku může být nakonec svobodnější než vlastním vozem.

Na závěr to nejdůležitější – inspirující čas v prostředí kopců, lesů a skal Vám za redakci Zážitků přeji

Standa Mitáč (editor publikace) a Honza Šmíd (ředitel České Švýcarsko o. p. s.)

TOP 9 MÍST

která nesmíte vynechat

Ještě než začneme samotnou výpravu, která projde region od západu na východ (s odbočkou k sousedům), zařadili jsme na úvod přehled „TOP 9“ – vybrali jsme do něj za naši redakci svá oblíbená místa v širším regionu Českosaského Švýcarska. Kam tedy rádi jezdíme?

Tiské stěny a Ostrov

Místo, kde je všechno trochu jinak. Když je dole u Labe mlha, na jižních svazích v Tisé si místní užívají slunečního svitu a lezci se vyhřívají na černých jižních stěnách. Když je dole polojasno, Tisá zůstává dlouho zahalená svojí pověstnou mlhou. Stačí vyjet kousek za Děčín a člověk má jistotu, že se vždy ocitne v úplně jiném světě. A kdo má rád úplný klid a „režim letadlo“ v telefonu, ten si zajede až do Ostrova, kde se může nechat opečovat ve stejnojmenném hotelu.

Děčín

Vstupní brána do Českého Švýcarska pro všechny, kteří sem míří směrem od Prahy. Dá se tady vypůjčit loď, kolo nebo zajít na místní ferratu – na ni vám mohou pomoci instruktoři z Active Pointu nebo ze zážitkové kanceláře Do Lesa. Kousek za městem nově vznikají i singltreky pro horská kola. Koho zajímá historie, neměl by minout zdejší dominantu – zámek, a kdo rád věnuje svůj čas dětem, na něj čeká na kopci zoologická zahrada. Ve městě je pak spousta míst, kde se dá dobře najíst...

Jetřichovické skály

Pokud jste tu pár let nebyli, tak byste si měli návštěvu zopakovat – nad Jetřichovicemi se místním povedlo zrekonstruovat slavnou Mariinu vyhlídku. Vyrostl tu nový altán, který kopíruje původní stavbu z 19. století. Opravy zábradlí se snad brzy dočká i Vilemínina vyhlídka a místní plánují za vesnicí obnovit staré poutní místo. Je tu tedy co objevovat. A kde po výletě přespat? Zkuste nově opravený hotel Kortus s restaurací, nebo wellness hotel Zámeček se svým bazénem mezi pískovcovými zdmi.

Schmilka

Už jen průchod touto vesnicí je zážitek – úzká dlážděná silnička se vine pod dvěma historickými domy a návštěvníka po chvíli upoutá velké dřevěné mlýnské kolo místní Bio pekárny. Málokdo odolá vůni čerstvých koláčů a je schopný hned pokračovat za nejrušnějšími turistickými cíli – Grosser Winterberg, Schrammsteine nebo Heilige Stiege. Ve Schmilce však není třeba spěchat, dá se tu zůstat i přes noc a další den například přívozem vyrazit na výlet na druhé straně Labe. Pěkný cíl je třeba vesnička Schöna a kruhová vyhlídka Zirkelstein.

Königstein

Pevnost, která po dlouhá léta sloužila také jako nedobrovolný domov pro spousty lidí. Nejprve tu bylo státní vězení, později tábor pro válečné zajatce a po roce 1950 tu bylo nápravné zařízení pro mladé lidi, kteří byli tehdejšímu režimu nepohodlní. Koho zajímá dlouhá historie místa, jež ve středověku náleželo Českému království, ať sem vyrazí. Výhledy na Labe pod hradbami se také těžko popisují. Díky mnoha stálým výstavám se tu dá v pohodě strávit celý den. Ani děti se mezi padacími bránami a obřími děly nebudou nudit.

Bastei

„Jak proboha dokázali postavit takovýhle most na vrcholcích skal?“ Tato otázka padá velmi často. V roce 1851 holt lidé rozuměli kamenictví a měli cit pro estetiku. Zvládl by někdo něco podobného postavit i dnes? Ať už ano, nebo ne, skalní most Bastei je jen jeden. A vyplatí se na něj vyrazit mimo hlavní sezónu, jelikož se po něm chtějí projít snad úplně všichni. Kdo se ubytuje ve vedlejším Berghotelu Bastei, získá výhodu, může se tu procházet k večeru nebo brzy ráno kolem východu slunce.

Krásná Lípa a okolí

Jednu dobu lehce opomíjený kout Českého Švýcarska, který se ale v posledních letech stává plnohodnotným centrem národního parku – však zde najdete Dům Českého Švýcarska (sídlo vydavatele této brožury) s hlavním infocentrem regionu. O pár ulic dále sídlí také Správa národního parku, která se stará o ochranu zdejší přírody. Na náměstí určitě zajděte do moderní pivnice Falkenštejn a při toulkách po okolí navštivte výrobnu přírodní kosmetiky Nobilis Tilia, koupaliště v Mikulášovicích nebo nejsevernější českou rozhlednu Tanečnici.

Jedlová a okolí

Na první pohled obyčejný, ale ve skutečnosti geniální kout našeho regionu, kde vládne klid, kopce pokrývají staré bukové lesy a po kamenných polích se prohání zdivočelá populace kamzíka horského. Díky nové pěší lávce na Šébru (Stožecké sedlo) je nyní Tolštejnsko skvěle turisticky propojené se zbytkem Lužických hor na východě. Pár konkrétních gastronomických tipů, čím se odměnit po výletě? Za redakci doporučujeme belgické wafle z AVe Restaurant v Jiřetíně, jablekovi z Galli Distillery v Dolním Podluží nebo vyhlášený větrník v Café Dask ve Varnsdorfu.

Česká Kamenice a okolí

Město uprostřed kopců, které se těší na nové návštěvníky, a dává to svojí aktivitou jasně najevo. Místním se tu povedlo připravit nový vyhlídkový okruh s názvem Brand, kde mimo jiné najdete i miniaturní vesničku „Mlýnky“ – zmenšeniny mlýnských a měšťanských staveb. Přímo v České Kamenici se pak povedlo opravit park Franze Friedla a rekonstrukcí prošlo také zdejší turistické infocentrum na náměstí, kde Vám rádi připraví kávu, čaj nebo horkou čokoládu... V létě pak ledový čaj a chlazený cider.

UBYTOVÁNÍ/
GASTRO

HOTEL OSTROV

Přijďte se na čas úplně vypnout

V údolí není signál, takže vás tu nikdo nedožene. Nebudete-li chtít být odříznuti, je k dispozici hotelová wi-fi.

Představte si údolí obklopené pískovcovými stěnami a věžemi, kterým protéká říčka Ostrovská Bělá, jež se postupně rozlévá do šesti malebných rybníků. Už jen tenhle pohled léčí. Uprostřed krajinařské idylly pak najdete čtyřhvězdičkový wellness hotel s vynikající kuchyní, za kterou sem jezdí na večeři nebo oběd lidé až z Prahy. Specializují se tu na pomalu a dlouho pečená masa, poctivé omáčky, domácí zmrzliny často i velmi netradičních chutí a na nápadité dezerty. Že raději dobré pivo? Tak to si přijďte na své – nechávají si vařit vlastní, v krásnolipském pivovaru Falkenštejn, polotmavý Ostroff. Kávu si pečlivě vybírají u farmáře z Kamerunu. V hotelu je pro vás připravený bazén, vířivka, finská i parní sauna a především – zázračné ruce maséra pana Vavrušky, specialisty na Dornovu metodu.

8

Kdyby se vám přeci jen chtělo z centra hýčkání vyrazit do přírody, věřte, že výchozí bod jste zvolili skvěle. Kousek pěšky to máte do Rájeckých stěn, do Tisé nebo k Herkulovým sloupům v Bielatalu. Trochu delší výlet (třeba na kole) se pak dá podniknout na Děčínský Sněžník.

HŘEBENOVKA

Stokilometrová trasa, která vše spojuje

V POHYBU

Dálkové trasy jsou ve světě populární, třeba slavná Apalačská stezka měřící 3500 km. V našem regionu v roce 2022 finišuje projekt Hřebenovka Českým Švýcarskem, který nese podobnou myšlenku – propojit to nejdůležitější na jedné dlouhé turistické trase. Zdejší úsek Hřebenovky měří kolem 100 kilometrů – začíná v Petrovicích nedaleko Tisé na západě, vine se lesy, údolími, loukami a kopci až k nové lávce na Stožeckém sedle v Lužických horách. Nejvýše se vystoupáte na Jedlovou (774 m n. m.) a nejnižší budete ve Hřensku (115 m n. m.).

Aby člověk neztratil trasu, připravuje se síť infotabulí, které ho zároveň seznámí s místy okolo. „Hřebenovka navazuje i na spoje veřejné dopravy, včetně nádraží Jedlová ukrytého v lesích. Další významné uzly jsou Jiřetín pod Jedlovou, Krásná Lípa, Kyjov, Jetřichovice, Mezní Louka, Janov, Hřensko, Děčín, Sněžník a Tisá. Na těchto místech můžete přechod Hřebenovky přerušit a pokračovat třeba někdy příště,” říká manažerka projektu Dana Vyhnálková. Na závěr se nabízí otázka: Kdo Hřebenovku přeběhne jako první na jeden zátah?

Trasa prochází také Kaňonem Labe. Celá Hřebenovka má pak vést od Pradědu až k Aši přes pět krajů Česka.

9

MĚSTO DĚČÍN

**Snadno dosažitelná brána
pro vaše výlety**

Každou sudou hodinu (od osmi ráno do osmi večer) vyráží z Prahy do Děčína vlak EC/IC. Za hodinu a půl jste tady (dle jízdního řádu 2022).

Děčín se už dlouho snaží stát „hlavním městem aktivní rekreace“ – alespoň co se regionu týče. Prochází jím Labská cyklostezka, což je oblíbená dálková cyklotrasa ústící do Severního moře. Hned kousek za městem řeka Labe vstupuje do nejhlubšího pískovcového kaňonu v Evropě. Můžete si ho prohlédnout z hladiny řeky (třeba z raftu nebo paddleboardu), ze sedla kola nebo pěšky z některé vyhlídky – krásná je například Růžová vyhlídka, kam dojdete pěšky po červené přímo z města.

Skvělou dopravní dostupnost z Děčína pak mají i trochu vzdálenější místa – přímý vlak jezdí do sousedního Bad Schandau (centra NP Saské Švýcarsko) a autobus bez přestupu vás za půl hodinky doveze přímo pod nástup na Pravčickou bránu.

Kdo má rád trochu více akce, může zůstat ve městě na levém břehu Labe. Tyčí se tu Pastýřská stěna, která je protkaná největším ferratovým komplexem v České republice. Jak začátečníci, tak pokročilí si tu mohou vybrat ze 14 cest dlouhých většinou kolem 150 metrů. Pokud si nejste jisti nebo vám chybí vybavení, domluvte si instruktora přes místní Active Point. Mimochodem, na kopci kousek od vrcholu Pastýřské stěny se nachází Bistro nad ferratou a děčínská ZOO, které jsme v Zážitcích věnovali samostatnou kapitolu.

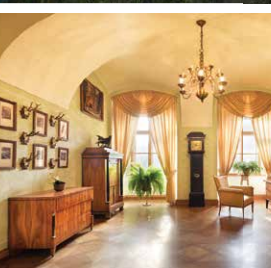
Jaké novinky chystá Děčín na sezónu 2022 a dál? „Na Klobouku, což je kopec nad městskou částí Bynov, vzniká trail park. První dva sjezdy už jsou hotové,“ říká Petr Špánek z městského turistického centra.

VÝLETY

Tyhle stezky (traily) jsou určené primárně pro jednosměrný pohyb cyklistů. Díky toleranci a domluvě s majitelem lesa – statutárního města Děčín, lesním úřadem, zde pomalu vzniká síť stezek pro jízdu volným terénem.

Kdo by chtěl na závěr naopak trochu přibrzdit, ten by hlavně v průběhu jarní sezóny neměl vynechat procházku Růžovou zahradou z konce 17. století v areálu rozlehlého Děčínského zámku. Následně se můžete projít přes starou řetězovou lávku na Mariánskou louku, které dominuje památná borovice a další chráněné stromy. Zde si můžete užít pohodu během letního pikniku a nasát atmosféru místní odpočinkové zóny.

Na závěr pozvánka do stylových podniků, které tu vznikly za poslední roky: kavárna Coffee and Books, indická restaurace Taj Mahal, farmářský obchod U Páti, bezobalový obchod Bio Koko, Karls grill bar, kam můžete zajít na vynikající burger, nebo restaurace Fabrika. Kdo má rád poctivé pivo, ocení Pivovarskou restauraci Kapitán nebo Craft Bar Bodenbach.

ZÁMEK DĚČÍN

zážitkové programy, úniková hra, klasické i hrané prohlídky, romantické svatby, ubytování v zámeckém apartmánu, koncerty, výstavy, zábava pro malé i velké ...

www.zamekdecin.cz

JEDNODUŠE AKTIVNĚ!

Active Point Děčín

Proč jednoduše? Protože zážitky se teď dají objednávat v přehledné webové aplikaci. Člověk může v jakoukoliv denní dobu zjistit, jaké zážitky jsou ještě na zítra volné, odklikne, zaplatí a další den ráno už se může třeba oblékat do sedáku.

Na ferratu

První z trojice nejoblíbenějších zážitků je děčínská ferrata. Kdo si ním nemá žádné zkušenosti a sám by si netroufl, pro toho jsou připraveni průvodci.

Pohodová voda

Průjezd hlubokým pískovcovým kaňonem určený pro všechny. Předchozí vodácké zkušenosti skutečně nejsou nutné.

Sjezdy koloběžkou

Co takhle dát si sjezd od rozhledny na Děčínském Sněžníku z výšky 723 m n. m. zpět do nížiny o nějakých 600 výškových metrů níže? To je sešup!

Active Point dále nabízí:

Kemp v centru Děčína a velkou půjčovnu, kde jsou k dispozici kola, koloběžky, elektrocola, in-line brusle, longboardy, kolečkové lyže nebo hoverkary...

www.active-point.cz

VÝLETY

ZOO DĚČÍN

„U nás zdivočíte i vy!“

Děti na prvním místě – přebalovací pult, hřiště, průlezový hrad, kontaktní zoo...

Děčínská zoo se dá vnímat všemi smysly. Děti běhají od cedule k ceduli, tu hmatají na kmen podrápaný kočkou rybářskou, tady si přičichnou k vůni přirozeného prostředí sambara skvrnitého, vzápětí si prohlédnou, co žere mravenečník velký... Malí i velcí návštěvníci si tu mohou porovnat síly se zvířecími rekordmany nebo třeba zkusit, jakou sílu mají rohy pižmoně.

Zvláštní pozornost v zoo věnovali také fauně Českosaského Švýcarska, takže si prohlédnete zvířata, která sice žijí kolem nás, ale ve volné přírodě většinou pohledům uniknou – třeba rys, jezevec nebo vlk. Na Stezce stromů se pak dozvíte, jaké druhy dřevin a keřů jsou jedovaté, a s kterými rostlinami se dají zaměnit.

Jaké novinky tu připravují na příští roky? Nové sociální zařízení, nový levhartinec podle trendu moderních zoologických zahrad a nový výběh pro polární lišky. Na závěr se také můžete těšit na dvě nové naučné stezky, které ponesou názvy „Kočka nebo pes“ a „Souboje na rohy“. Aktivit je v zoo tolik, že tu hlásají heslo: „U nás zdivočíte i vy...“

DĚDICTVÍ CLARY-ALDRINGENA

Turismus ve Hřensku kvete přes 130 let

Když člověk sestoupí dolů k řece Kamenici, pohltí ho svět, ve kterém čas plyne zdánlivě jinak. Třeba je to i tím, že do hloubi úzkého kaňonu málokdy prosvitnou sluneční paprsky? Zdá se, jako kdyby kníže Edmund Clary-Aldringen s nápadem projíždky na pramicích přišel teprve nedávno...

„Aby mohl soutěsku vybudovat, pozval z Itálie do Čech 200 dělníků, razičů (tzv. barabů), kteří prakticky za několik měsíců postavili hráz, vybudovali přístupové cesty do soutěsky, vyhlídky, promenády a také tunely – za pomoci ohně a vody,“ vypráví starosta Hřenska Zdeněk Pánek něco málo z historie Tiché soutěsky, kterou knížecí rodina slavnostně otevřena 4. května 1890.

Edmund Clary-Aldringen nezůstal jen u soutěsek. V roce 1891 nechal vybudovat Sokolí hnízdo hned vedle Pravčické brány, několik hotelů v Hřensku a na Mezní Louce. O rok později také šestikilometrovou procházkovou stezku podél Křídelních stěn, která je dnes zřejmě neoblíbenější stezkou parku. Pojmenoval ji Gabrielina stezka na počest své sestry Leontiny Gabriely.

Ušetřete za parkování. Z Děčína jezdí do Hřenska pravidelná autobusová linka – každé dvě hodiny, ve vrcholné sezoně každou půlhodinu. Cesta trvá asi 15 minut. Nebo s výhodnou jízdenkou v tarifu Dopravy Ústeckého kraje: Z Děčína Dráhou národního parku do německé Schöny a přívozem přes Labe do Hřenska.

Mimochodem, Hřensko skrývá ještě jednu zajímavost, která stojí stranou hlavního proudu návštěvníků... Starou plynárnu postavili němečtí dělníci v roce 1905. Najdete ji zhruba uprostřed obce, v úzké postranní rokli, kam byla umístěna, aby v případě výbuchu neohrozila obydlené domy v obci. Dnes je v ní restaurace s ubytováním.

VYBAVENÍ NEJEN DO SKAL A LESŮ ČESKOSASKÉHO ŠVÝCARSKA

HUDY HŘENSKO OD ROKU 1990

VÝLETY

PRAVČICKÁ BRÁNA

A zámček Sokolí hnízdo v její blízkosti

Hlavní část brány (se skupinkou tří borovic na jejím pravém konci) leží opřená na podstavci, který by bez ní tvořil samostatnou skalní věž.

Známý a často fotografovaný symbol Českého Švýcarska... Tyčí se nedaleko Hřenska s impozantním rozpětím oblouku 26,5 metru a výškou 16 metrů. Největší pískovcová brána Evropy je zároveň vstupní branou mezi působivě Labské pískovce. I když se už dnes na vrcholovou plošinu nedostanete, z několika vyhlídek vás ohromí její krása. Ať už ji zdobí zelené koruny borovic, nebo ji pokrývá sníh, zdá se tento skalní masiv jako vytržený z pohádky. Není náhodou, že se tato překrásná scenérie objevila ve filmové adaptaci Lewisových *Letopisů Narnie*. Už začátkem 19. století začali Pravčickou bránu navštěvovat umělci, kteří nacházeli inspiraci v tiché monumentalitě skal. Jeden z největších světových pohádkářů Hans Christian Andersen sem zavítal hned několikrát. Právě turistický „boom“ začal až roku 1881, kdy tu kníže Edmund Clary-Aldringen, uchvácený velkolepým výhledem, nechal postavit výletní zámček Sokolí hnízdo, který slouží turistům již 131 let.

Zámček připomíná dřevěným čelem alpskou chalupu a zasazený do úpatí skály vypadá, jako by z ní vyrůstal. Pravčická brána a zámček Sokolí hnízdo spolu s několika vyhlídkami jsou otevřeny denně od dubna do října a v ostatních měsících o víkendech.

www.pbrana.cz

17

Nahoře: Resort
U Fořta, dole:
hotel Zámeček

TŘI HOTELY V SYMBIÓZE

U Fořta na Mezní Louce, Garden na Mezně a Zámeček v Rynartících

Některé věci mají společné, v některých je každý z nich jedinečný. Představujeme vám tři hotely, které v národním parku provozuje společnost Symbiola. Dva z nich leží blízko sebe (Resort U Fořta a Garden Hotel Mezná) a za třetím (Wellness Hotel Zámeček) se návštěvník vydá tak trochu „na konec světa“.

Začneme U Fořta na Mezní Louce, kde bývala stará hájovna (německy „Forsthaus“). Tu opravil Jaroslav Suchánek a postupem let k ní přidal hotel, restauraci a takzvané „seníky“ (jeden z nich je vidět v levém horním rohu dvoustrany) – volně stojící apartmány, které jsou zařízené v moderním minimalistickém stylu. Součástí resortu je také vyhlášená restaurace, kde si mnoho specialit vyrábí sami – třeba paštiky nebo „Fořtovy lupínky z pívniho těsta“. Od roku 2022 by v areálu měl být připravený také nový wellness.

Když jsme u wellnessu, zamíříme přes kopce na Zámeček do Rynartic. Protože bazén obložený pískovci jen tak někde nemají (viz foto). Kouzlo tohoto hotelu, původně loveckého záměčku rodu Kinských z poloviny 18. století, tkví v jeho poloze.

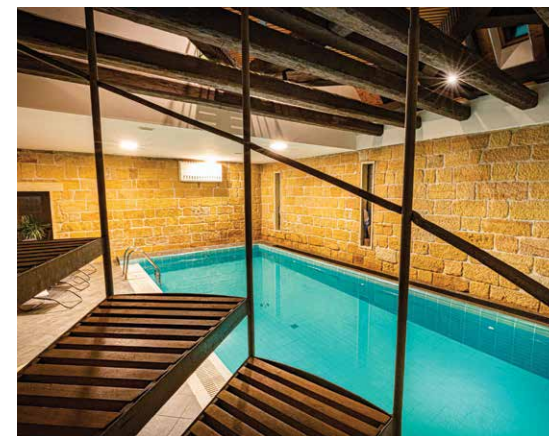
18

Nachází se v odlehlejší části parku. Zároveň je to odsud kousek do Jetřichovic. Hned nad hotelem se nachází Křížový vrch s kruhovým výhledem. Oblíbené místo fotografů, odkud se dá chytat východ nebo západ slunce nad krajinou, které zde dominuje Růžovský vrch a Studenec.

UBYTOVÁNÍ/
GASTRO

Trojici hotelů doplňuje Garden Hotel Mezná. Také má svoje specifikum, z některých oken uvidíte Pravčickou bránu... Hotel by měl v následujících letech projít rekonstrukcí. „Zvýší se jeho kapacita, vznikne konferenční sál a obrovský wellness s bazénem,“ prozrazuje hotelový manažer David Bíróczy. Mělo by být hotovo v roce 2023. Společnost Symbiola provozuje také restauraci a pivovar Kapitán v Děčíně, který

zmíněné hotely zásobuje pívem. Ochutnat tak můžete světlou jedenáctku Kapitána nebo tmavou třináctku Kormidelníka.

Víte, co spojuje tyto tři hotely?
Pivo z minipivovaru Kapitán v Děčíně.
www.symbiola.cz

Sládek při práci, pivovar Kapitán, Děčín

19

UBYTOVÁNÍ/
GASTRO

USEDLOST NOVÝ SVĚT

Milý konec světa uprostřed Českého Švýcarska

Do usedlosti můžete dorazit s vlastním pejskem. To je bonus, který málokteré ubytování umožňuje.

Ač se tato malá oáza jmenuje Nový Svět, nenechte se názvem zmýlit. Tady se naopak dostanete do sféry staré doby. „Do časů, kdy lidé poctivě a tvrdě pracovali, žili v souladu s přírodou a respektovali její zákony.“ To je filosofie místa, kterou popisují manželé Rozkošovi. Když v roce 2002 dům koupili, čekalo je tvrdých šest let rekonstrukce, než přivítali první návštěvníky. Kromě střechy a fasády si všechno dělali sami za pomoci svých dvou synů.

Dnes vás přivítá místo, které působí jinak než ostatní ubytování v okolí. Interiéry ladí ve staročeském stylu se spoustou dobových předmětů a hosté si tu hospodaří sami. „Pro větší skupiny můžeme připravit také farmářské snídaně. Pro suroviny jezdíme k devíti místním dodavatelům – sýry, vajíčka, med, marmelády...“ říká paní Rozkošová. V chladném období roku se tu můžete vyhřát v dřevěné kádi s vodou. Naopak za parného léta oceníte kamennou jídelnu, kde se teploty drží na příjemných hodnotách, i když venku panují tropy. Děti mají rády také místního koníka, který se jmenuje Falko.

Helena Rozkošová s košíkem levandulových pytlíčků pro hosty jako poděkování za návštěvu.

S PRŮVODCEM DO SKAL

V POHYBU

Zážitek kancelář Do lesa

Pro někoho je koukání na skály trochu málo. Kdo touží vylézt si na nějakou lehčí věž a nemá zatím s lezením příliš mnoho zkušeností, může využít služeb instruktora Ondřeje Féry. Tento nadšenec zná Labské pískovce velmi dobře, a tak dokáže odhadnout vhodný cíl přesně podle požadavků a zdatnosti svých klientů.

„Rád беру lidi na velké věže tady v okolí, aby poznali krásu a výjimečnost tradičního lezení na pískovcích,“ říká Ondra a dodává, že se specializuje na překonávání strachu z výšek. Kromě lezení nabízí různé zážitkové aktivity a do budoucna

plánuje vybudovat ve Vysoké Lípě stálou dobrodružnou hru pro rodiny s dětmi. „Rád bych dětem zábavnou formou nabídl to, co jim dnes tak často chybí – radost z pohybu na čerstvém vzduchu.“

www.dolesa.eu

Objedávejte ideálně telefonicky.
Ondra Fér: +420 604 743 067

PŮJČOVNA ELEKTROKOL

Rent your ebike, Vysoká Lípá

Zajet si z Vysoké Lípě na Dolský mlýn nebo na Tokaň, to už vyžaduje určitou dávku cyklistického odhodlání. Kdo se však nechce trápit šlapáním do kopců, může využít půjčovny pana Dařiny, který co do počtu elektrokol pokryje i kdejaký firemní teambuilding. Má jich v současné době 22 a dokáže jich 15 najednou převézt na požadované místo.

Pokud se po cestě něco pokazí, stačí zavolat. „V případě defektu, či jiné poruchy vyrazíme zákazníkům co nejrychleji na pomoc,“ vysvětluje Milan Dařina. Ke kolům bezplatně půjčuje přilby, reflexní vesty, zámky nebo brýle.

A co nového chystá na nadcházející sezóny? „Ve Vysoké Lípě plánuji připravit relaxační místo, kde si lidé po návratu budou moci dát palačinku, něco dobrého k pití a pokochat se výhledem na Růžák.“

www.rent-your-ebike.cz

Kola vyzvedávejte ideálně ve Vysoké Lípě, kde máte parkování zdarma.

RŮŽOVÁ

Žijící vesnice Českého Švýcarska

Informace
o plánovaných akcích
najdete na:
www.obec-ruzova.cz

Obec Růžová je v posledních letech oblíbeným místem k bydlení i častým cílem turistů. Návštěvníky obce upoutá kostel sv. Petra a Pavla, v jehož blízkosti se nacházejí parkovací plochy. Tady najdete mapy s nově vytvořenými kratšími i delšími naučnými stezkami. Trasy vám poskytnou mnoho nových zážitků, řadu míst k odpočinku a krásných výhledů. Tematicky zaměřené stezky Naučná, Ovocná, Petřínská, Kovářova a Zdravotní vás dovedou na nejzajímavější místa v okolí. Oblíbený Dolský mlýn, památkově chráněná zóna osada Kamenická Stráž, vyhlídka Růženka, Růžový vrch, indiánská vesnička Rosehill, pumptrack pro cyklisty, přírodní koupací biotop Nový Svět a další.

Je možné, že se při návštěvě obce zúčastníte některé z kulturních nebo sportovních akcí. Například běžeckého závodu Růžovský panter, soutěže ve vaření Růžovský kotlík, setkání malířů Růžová – dveře umění dokořán, tanečního festivalu Růžovský drak. Mezi místní stálce pak patří mýdlárna Rubens, která dvacet let vyrábí voňavou přírodní kosmetiku. Přijďte, když zážitek, tak tady.

PENSION A CHALUPA AROSA

Dva domy, které propojuje jabloňová zahrada

Prohlédnout si Růžovou a její okolí – to se těžko stáhá za jeden den... Arosa je jméno dvou míst, kde můžete bez obav složit hlavu a nabrat síly k dalšímu objevování krás Českého Švýcarska. První (na fotce) je hrázdný Pension Arosa z roku 1910, který nabízí tři pokoje včetně mezonetového. V přízemí budovy najdete vybavenou kuchyň a jídelnu. Pension obklopuje pěkná terasa s venkovním krbem.

Druhé místo je pak Chalupa Arosa, kterou postavil v roce 1763 rod Clary-Aldringen jako hájovnu. Také zde jsou k dispozici dva prostorné pokoje s příslušenstvím a voňavý apartmán Květinka. Oba domy, které jsou od sebe vzdálené asi 150 metrů, propojuje rozlehlá zahrada s jabloněmi. Tady se po celodenní túře krásně a bezstarostně lenoší nebo kochá výhledem na slunce zapadající za stolové hory na obzoru.

Interiéry pokojů si prohlédněte na www.arosa.cz

ROMANTIK HOTEL DEUTSCHES HAUS

Probudte na začátku Saské vinařské stezky v Pirně

Už jste někdy byli na „vinné procházce“? Personál hotelu ji nabízí a poznáte díky ní důležitá vinařství v okolí Pirny, které mají tradici až 850 let.

Kdo má chuť navštívit netradiční místo na přespání, může z české strany parku přejít do nedalekého Saska. Málokde jinde totiž zažijete následující: V rustikálním vinném sklípku, v romantickém dvoře nebo v renesančním sále vám 25. saská vinná královna Katja Riedel nalije víno přímo z vlastní vinice. K tomu dostanete čerstvě upravené regionální speciality. Tyto vjemy můžete završit noclehem v jednom ze stylově zařízených pokojů čtyřhvězdkového hotelu, který v roce 2022 slaví 100 let svojí existence. A pak po vydatné snídani odpočatí vyrazit do nového dne.

www.romantikhôtel-pirna.de

Víte, že do Schmilky se snadno dostanete Dráhou národního parku? Zastávka je na levém břehu Labe a přívoz neúnavně jezdí.

SCHMILKA

Dopřejte si strávit pár dní v „Bio vesnici“

Každý, kdo odbočí z hlavní silnice Ksměrem do nitra Schmilky, je okamžitě odměněn. Kouzelné hrázdné domy, útulné a líbezné penziony, historický mlýn, ve kterém se stále ještě tradičním způsobem mele mouka, bio pekárna, řemeslný bio pivovar, cukrárna – to není jen kolorit, to je živoucí organismus s unikátní atmosférou. Řemeslníkům tu můžete nahlížet pod ruce a ještě si pochutnávat na jejich produktech v restauracích nebo v pivní zahradce. Přímo na labském břehu najdete bio restauraci StrandGut, kde připravují regionální pokrmy, pochopitelně, v bio kvalitě. V Lázeňském domě (Schmilk'sches Badehaus) zajděte do panoramatické sauny, dopřejte si masáž nebo přírodní léčivou koupel. O volný čas nemusíte mít strach, probíhají tu workshopy, kulturní večery nebo prohlídky s průvodcem. Nebo jste spíše lačni pohybu? Okolní terény jsou ideální pro lezení, k dispozici jsou kola, elektrokola, a dokonce i kajaky a kánoe k brázdění labské hladiny.

Centrální recepce se nachází ve středu obce, v domě Grenzeck č. p. 23, přímo naproti kavárně Richter. Kam odsud na výlet? Možností máte spoustu – dostanete se do skalních měst Schrammsteine i Affensteine, do bukového království Grosser Winterbergu, ale i do hřenských soutěsek a na Pravčickou bránu. Je to také skvělé výchozí místo k výpravám na levobřežní saské stolové hory (labské břehy tu spojuje historický přívoz Lena). Na závěr dodejme, že vesnice leží přímo na legendární Malerweg, cestě malířů, která byla v roce 2006 obnovena podle dobových dokumentů.

Víte, že v Ottově slovníku naučném z 19. století se pro město používá jméno Žandov?

BAD SCHANDAU

Nejstarší lázně na úpatí Schrammsteinů

www.bad-schandau.de

Jako centrální výchozí bod pro výlety a výšlapy do Saského Švýcarska zvou tradiční lázně k aktivitám v přírodě, kulturním zážitkům a relaxaci. V Bad Schandau a jeho okolí toho mohou návštěvníci mnoho zažít a objevit, ať už jsou to lezecké cesty nebo výpravy do bizarní skalnaté a kopcovité krajiny, cyklistické výlety po Labské cyklostezce nebo plavba historickým parníkem po Labi. Přímo z města pak jezdí tramvaj – trasou osm kilometrů dlouhou údolím Křinice až k Lichtenhainskému vodopádu. V Bad Schandau najdete také jedno z nejmodernějších návštěvnických středisek národních parků v Německu a historický výtah do vysoko položené části města Ostrau. Z plošiny výtahu, která je 35 metrů vysoká, se můžete pokochat nádherným výhledem na město.

Vyplatí se také delší procházka botanickou zahradou. Na prudkém svahu nad Křinicí rostou na 4100 m² charakteristické rostliny i botanické speciality. Kromě rostlin Saského Švýcarska můžete v zahradě vidět vegetaci sousedních regionů – Krušných hor a Lužice. K zahradě patří i alpinum a rarity z Asie a Severní Ameriky. Muzeum Bad Schandau v lázeňském parku nechává nahlédnout do kulturní historie historického vývoje města, Labských pískovců a do způsobu života místních obyvatel. Najdete zde několik stálých expozic: „Historie města“, „Lezení v Labských pískovcích“ a „Erich Wustmann“ (cestovatel a etnograf). Pobyť v Bad Schandau můžete zakončit v teplé vodě lázní Toskana Therme a zaposlouchat se do podvodních zvuků Liquid Sounds v bazénu se slanou vodou.

KÖNIGSTEIN

Pevnost, která vypráví příběhy

Víte, že nejstarší budovou pevnosti je Posádkový kostel, jehož zachovalý románský portál odkazuje k české minulosti hradu?

Už v roce 1241 tu stála románská kaple a středověký strážní hrad, který byl součástí Českého království. Do majetku saských markrabat přešel na počátku 15. století. Aby se tu dalo trvale žít, byla vyhloubena druhá nejhlubší studna v Německu – k vodě se muselo 152 metrů skrz skálu. Tím vznikla nedobytná pevnost. Areál je přístupný dvěma výtahy nebo pěšky přes brány a nabízí program na celý den. Přístupná je většina budov včetně Studničního domu s možností nahlédnout do zmíněné studny. Jsou tu i dobové restaurace a obchůzka podél hradeb s výhledy přes údolí Labe bere dech. Aktuálně je tu 13 výstav – jedna z novějších mapuje historii hradu Jana Jiřího a pomocí

videa rekonstruuje stavební úpravy hradu. V průběhu staletí se změnil na kurfiřtský lovecký zámek, státní vězení i obytnou a administrativní budovu. Část expozice je věnována vězeňské minulosti pevnosti, která započala koncem 16. století. V období obou světových válek pak pokračovala – tehdy se pevnost proměnila v tábor pro válečné zajatce. I později tu lidé žili nedobrovolně. Po roce 1950 tu bylo nápravné zařízení pro mladé lidi, kteří byli tehdejšímu režimu nepohodlní. Za mřížovou stěnou se před vámi na obrazovce odvine dramatický příběh vězně spoutaného řetězy... Napínavý je i průzkum interiéru renesančního zámku pomocí 3D brýlí.

www.festung-koenigstein.de

VÝLETY

BASTEI

Hotel na vrcholcích skal

Slavný kamenný most Bastei byl postaven v roce 1851.

Představte si, že se ráno probudíte v komfortním a sluncem zalitém pokoji a ještě před snídaní vyrazíte na malou procházku. Jediný zvuk, který slyšíte, je zpěv ptáků a tiché šelestění ranního vánku. Stačí pár kroků a otevře se před vámi opravdu božský pohled do lesnatého údolí, na neskutečnou skalní hradbu, ještě spící stolové hory... Anebo večer, když slunce z posledních sil zlatí vrcholky skal a všichni turisté už dávno odešli... Taková je hlavní jedinečnost Berghotelu Bastei – místo budete mít sami pro sebe. Po procházce zamířte do beauty & wellness oázy v historickém Švýcarském domě, kde vás doslova rozmazlí ruce obratných masérů. Můžete si tu dopřát aromaterapeutické masáže, kosmetické procedury, zábaly, koupele... a ve finále nezapomeňte na saunu. Berghotel Bastei dále nabízí moderní gastronomii v panoramatické restauraci.

www.berghotel-bastei.de

Výhled se nedá popsat, to musíte vidět. K jídlu si dejte například vepřové medailonky pečené ve slaninovém kabátku s omáčkou z gorgonzoly, Rathmannsdorfského duhového pstruha po mlynářsku nebo italské široké nudle s pestem z medvědího česneku a pestrý výběr zeleniny. U dezertu budete mít rozhodování snadné: domácí tvarohové placičky s horkými višněmi jsou zkrátka neodolatelné (saská specialita Quarkkäulchen).

KRÄUTERBAUDE

Za přírodní bylinkovou oázou až na konec světa

Úplně schovaná uprostřed lesů Českosaského Švýcarska, mezi obcemi Saupsdorf a Hinterhermsdorf, na vás čeká Bylinková bouda. Vypadá to, jako by si tu Bůh pohrál a vytvořil tu jeden z posledních rájů. Na první pohled divočina bez ladu a skladu. Ponoříte-li se do tohoto světa přírody a divokých bylin hlouběji, pochopíte však skrytý smysl tohoto místa. Šéfová boudy, Jeanet Hoffmanová, je fytotherapeutka (léčitelka) a průvodkyně národního parku. Od května do října vodí hosty po loukách a zasvěcuje je do tajů divoce rostoucích bylin. Ty s ní můžete i sbírat a ve venkovní kuchyni z nich připravit chutné pokrmy. Šéf boudy, Heiko Hesse, je průvodcem národního parku. Okouzilo ho zejména České Švýcarsko. Je iniciátorem „cesty přátelství“ – přeshraniční turistické cesty vedoucí z Hinterhermsdorfu do Jetřichovic. Nabízí i výpravy na ferraty nebo pěší výlety.

Hit nejen pro děti: Trek s lamami. Na hodinu či dvě se můžete vydat s Mambo a Lennox na průzkum okolí.

V jejich bylinkových pokojích, v růžovém, levandulovém či meduňkovém, se vyspíte do růžova. Odpočinete si a uvolníte se. A až vás hlad vyžene, bude vás čekat vydatná a především čerstvá nabídka pokrmů z místní restaurace.

LICHTENHAINER WASSERFALL

Tam, kde šumí vodopád...

V penzionu se hosté mohou těšit na nově zrekonstruované komfortní pokoje s motivy souvisejícími s regionem.

Klidné a utěšené je údolí říčky Křinice. Projíždíte-li jím od ústí v Bad Schandau proti proudu řeky, je to, jako kdybyste se pohybovali proti proudu času a sledovali milníky historie turistiky v Českosaském Švýcarsku. Pokud zrovna nejedete tramvají, bezpochyby vás míjí (slavná „Stará dáma“, žlutá turistická tramvaj, tu jezdí už od roku 1898) a vy se po nějakých osmi kilometrech dostanete do okouzujícího místa, z něž turistická historie doslova dýchá. Lichtenhainer Wasserfall.

Vodopád byl v roce 1830 upraven tak, aby bylo množství vody v něm větší a hlavně – ovladatelné. Od těch dob dodnes, v létě přes den dvakrát za hodinu, vyřítí se z ústí skalní soutěsky mohutný proud vody, která padá přes mechem čalouněné kameny a uvádí v nadšení hloučky turistů. A v těsné blízkosti padající vody zdobí Křinické údolí už od roku 1853 penzion a restaurace ve švýcarském stylu, hrázdná stavba, která je už bezmála 120 let v rodinném majetku (rodin Lehmann, Fuchs a König). Pevnější tradici abyste pohledali. Penzion na břehu Křinice je báječným východištěm turistických tras – například k mohutné skalní bráně Kuhstall. Spí se tu báječně a snad ještě o něco lépe se tu jí. V loveckých interiérech z 20. let minulého století tu dokonale poznáte půvab typické saské kuchyně. Zkuste zdejší specialitu, v domácí udrné uzeného pstruha duhového nebo výborný zvěřinový guláš. Najedí se tu však i vegetariáni či vegani.

BEZ AUTA. PRO PŘÍRODU

RVSOE – dopravce pro Saské Švýcarsko a Východní Krušné hory

Vážně bez auta? Proč ne. Obzvláště o víkendy to znamená skutečnou pohodu a žádné starosti s parkováním... Dopravní točnou Saského Švýcarska je určitě nádraží národního parku v Bad Schandau, do kterého celý den jezdí vlaky EC na trase Praha – Drážďany – Berlín – Hamburk. Dále tu ve dvouhodinovém taktu jezdí Dráha národního parku U28 (Rumburk – Bad Schandau – Děčín) a každou půlhodinu přijíždí vlak z Mísně s označením S-Bahn S1.

Z Bad Schandau pak můžete díky husté síti autobusových spojů, tramvají a přívozů nadále cestovat šetrněji k přírodě.

O všech víkendech a svátcích v letní sezóně se z některých autobusových linek stávají turistické a cykloturistické linky, které míří do nejkrásnějších částí Českosaského Švýcarska a jejichž názvy napovídají cíl.

Zaujala vás historická tramvaj? V určitých dnech posílují provoz muzejní vozy z roku 1926. Termíny tradičních jízď zjistíte na www.rvsoe.de

Například: Linka Tisá 217/219 nebo Linka Bielatal 242/245, které obě jezdí s přívěsem na kola, který může do výšin Českosaského Švýcarska přepravit až 16 kol. Díky nim se můžete dostat na cyklotrasy mezi údolími Bielatal a Gottleubatal a vyplatí se i vyjet na Sněžník za jeho výhledy. Strhující závěr každého výletu pak tvoří sjezdy do Pirny, Königsteinu, Bad Schandau nebo Děčína. Zářivě žlutá tramvaj Kirnitzschalbahn vozí cestující už více než 120 let do romantického údolí Křinice u Bad Schandau. Se skřípotem projíždí serpentinami od lázeňského parku v Bad Schandau k Lichtenhainskému vodopádu v národním parku. Průvodčí tu stále prodávají trhačí jízdenky a vrací drobné z pořadače na mince.

Z devíti zastávek se můžete vydat na výlety za grandiózními výhledy, například na Carolafelsen.

Po Labi se cestuje poklidně. Z osmi přístavišť vás převezí přívaz za cenu městské dopravy: Schöna-Hřensko, Schmilka, Krippen/Postelwitz, Bad Schandau, Königstein, Wehlen, Pirna a Heidenau. Přívaz v Rathenu převáží cestující za místní tarif.

Turistická loď nabízí klidnou plavbu po Labi s úchvatnými pohledy na pískovcové skály, vypínající se do výšky nad údolí. Plaví se přes hranice až čtyřikrát denně a spojuje Hřensko, Schmilkau, Postelwitz, Krippen a nábřeží Labe v Bad Schandau. Všechna přístaviště, kde tato malá motorová loď zastavuje, jsou výchozími body pro různé výlety do národního parku.

Aktuální informace
o prostupnosti NP naleznete na
www.npcs.cz/bezpecnost

KŮROVEC = ŠANCE PRO ZDRAVÝ LES

Všechno špatné je k něčemu dobré

Krajina Českého Švýcarska se za poslední tři roky dramaticky proměnila. Může za to „kůrovec“ (správně lýkožrout smrkový), nepatrný brouček, který napadl a zdevastoval zdejší smrkové lesy. I když... Vlastně on za to tak docela nemůže. Kdyby totiž lesy vypadaly jako dřív, než v nich lidé začali intenzivně hospodařit, a kdyby bylo „normální“ počasí, kůrovec by si ani neškrtl...

Jenomže to jsou ta „kdyby“... Zdejší lesy už dávno nepřipomínají (až na vzácné výjimky) původní smíšené pralesy. Od středověku je lidé postupně přeměnili na něco, co se spíš podobá smrkové plantáži než zdravému a pestrému lesu. A na klimatické extrémy v podobě dlouhotrvajících vln veder, sucha a ničivých vichřic, jsme si pomalu zvykli i v našich končinách. Právě tahle kombinace různých vlivů (nevhodné druhové složení lesů, dlouhotrvající sucho, větrné kalamity) způsobila, že zdejší oslabené smrkové lesy napadl kůrovec. A protože smrkové lesy v této oblasti zcela převládají (tedy vlastně převládaly...), kůrovec své příležitosti dokonale využil. Během několika let většinu dospělých smrků zlikvidoval. Otázkou je, co se s tím dalo udělat. Kácet, nebo nekácet?

V národním parku jsme se nakonec rozhodli nechat to na přírodě. Většina napadených stromů tak v lese zůstala stát, postupně odumřela a začíná se rozpadat. Tlející dřevo se v podobě živin vrací do půdy a z ní zase do nové generace lesa. Složení tohoto nového lesa bude také z větší části v režii přírody, protože nové stromy budeme vysazovat

mnohem méně než dřív. Už dnes je na řadě míst vidět, jak se les umí sám obnovit a jak se mění jeho podoba. Nejprve nastupují tzv. „pionýrské druhy“ jako bříza, osika nebo jeřáb. Později se objeví buky, duby a samozřejmě i smrky. Jenom jedlím budeme muset trochu pomoci. Jak asi bude takový přirozený vývoj lesa probíhat, je vidět už dnes např. na Krkavčím kameni nedaleko Jetřichovic. Tady sice neřádl kůrovec, ale před 15 lety tu shořel docela velký kus lesa. Dnes už ale ohořelé kmeny zarůstá nový smíšený les, který si svou divokostí nezádá s lesy v ruské tajze, Skandinávii nebo Severní Americe. A takových míst, do jejichž vývoje už člověk nijak nezasahuje, bude v národním parku víc a víc.

Vlevo: Les odumřelý po kůrovcové kalamitě rychle osídluje tzv. pionýrské dřeviny, především břízy.

Dole: Tady neřádl kůrovec, ale oheň. I zde si však příroda dokázala poradit sama (Krkavčí kámen u Jetřichovic).

Kůrovcová kalamita však není jenom příležitostí pro zdejší les, ale kupodivu také pro turistický ruch. Usychající smrkové porosty totiž odhalily (aspoň dočasně) spoustu atraktivních výhledů, které byly dlouhá desetiletí zarostlé hlubokým hvozdem. Takto odlesněná byla totiž krajina Českého Švýcarska naposledy po rozsáhlé mniškové kalamitě před sto lety (pozn: bekyně mniška je malý motýlek, jehož housenky požírají jehličí smrku a borovice lesní). A zatímco suché stromy se nemusí každému líbit, pohled na úchvatnou skalní scenérii dočasně zbavenou zeleného pláště lesů si prostě není možné nechat ujít! Tak neváhejte a vydejte se obdivovat krásu pískovcových skal i dramatickou proměnu lesů v národním parku. A nebojte se, příroda „to dá“!

LABSKÁ STEZKA

To nejlepší z 1300 kilometrů po proudu

Zpátky k řece a do sedel. Oproti nové Hřebenovce vás ještě pozveme na projížďku po známé Labské stezce, která už nějaký ten rok funguje – v Česku její historie sahá do osmdesátých let. V regionu Českého Švýcarska se hlavním budovatelem stezky stal po roce 2010 Ústecký kraj. Některé úseky pak vytvořila samotná města, například Děčín. Nové kilometry cyklostezky stále přibývají, brzy tak snad bude možné „sjet“ ze Špindlerova Mlýna 1300 kilometrů k Severnímu moři pouze na trasách, kam mají auta vjezd zakázán.

Proč ale šlapat až k Hamburku, když snad nejkrásnější úsek stezky máme hned za humny? V Ústeckém kraji měří Labská stezka více než 95 kilometrů a během putování můžete navštívit například Lobkowiczský zámek v Roudnici nad Labem, světoznámý Terezín, historické centrum města Litoměřice, hrad Střekov nebo zámek v Děčíně. Mimořádným zážitkem je pak průjezd údolím Porta Bohemica, kde Labe vytvořilo nevšední krajinu s hlubokým zářezem do Českého středohoří. Z Ústeckého kraje pokračuje Labská stezka do Německa, kde ji označují názvem Elberadweg.

i Opravdoví milovníci výzev vyrazí až k Severnímu moři a vrátí se vlakem zpátky společně se svými koly.

DŮVĚRA V MÍSTO

Restaurace a Hotel Kortus ve Vysoké Lípě

UBYTOVÁNÍ/
GASTRO

Dům dříve jako zájezdní hostinec sloužil, ale během minulého století zchátral.

i Pro hosty hotelu a restaurace parkování zdarma na soukromém parkovišti.

Když manželé Kortusovi přijeli do Vysoké Lipy, byli okouzleni nejen místem, ale i budovou, která zde byla na prodej. Během čtyř let se jim podařilo tento objekt z roku 1868 pozvednout do současného stavu. Citlivě a s ohledem na historii – dokládají to třeba stoleté trámy v restauraci nebo stejně stará pec ve snídaňové místnosti. „Rozhodli jsme se, že se zde pokusíme vytvořit místo, kde se lidé budou cítit příjemně, vyspí se na kvalitních postelích a také si pochutnají na dobrotách v místní restauraci, kde je vše připravováno z kvalitních čerstvých

www.hotelkortus.cz

surovin. Kladli jsme velký důraz na celkový komfort hostů, a tak máme na výběr od malých pokojů až po velké rodinné pokoje.“ říká paní Kortusová. Tohle místo je ideální výchozí bod k procházkám, třeba na nově opravený Loupežnický hrad – Šaunštejn, Malou Pravčickou bránu nebo Dolský mlýn. A čím se po výletě v restauraci odměnit? Čeká vás tradiční česká kuchyně, těstoviny, zeleninové saláty, steaky z grilu, burgery, dobroty k pivu nebo sladké dobroty od místní cukrářky.

JETŘICHOVICE

Obnovená Mariina vyhlídka a jiné parády

Měla svůj účel. Když v roce 1856 nechal kníže Ferdinand Bonaventura postavit tuto chatku, zamýšlel ji jako pozorovatelnu protipožárním hlídkám. Je tedy paradoxní, že o sto padesát let později kvůli nedbalosti návštěvníků vyhořela. Dnes už tu však stojí nový altán, který kopíruje původní stavbu z 19. století – nová Mariina vyhlídka přistála na skálu s pomocí vrtulníku v únoru 2021.

Proměna čeká také Vilemíninu vyhlídku. Nové a bezpečnější zábradlí slíbila na rok 2022 Správa národního parku. Kdo slavné vyhlídky už zná, může se jít podívat třeba na Čedičový vrch, do Pfeiferova lesíku nebo prozkoumat rybník Pavlínek s tunelem.

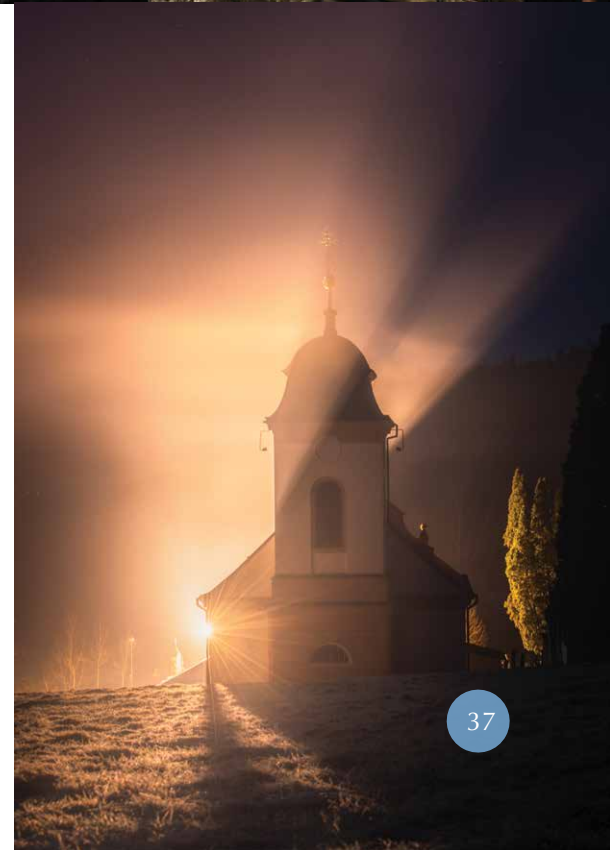
Pokud si chcete vyhlídek užít sami pro sebe, vyražte mimo hlavní sezónu. I zimní nebo podzimní procházky mají své kouzlo.

Mariina vyhlídka po rekonstrukci. Jméno nese podle tehdejší manželky majitele panství Marie Anny Kinské.

Na jakou novinku se nejvíce těší starosta obce Marek Kny? „V létě 2022 chceme obnovit pietní místo – sochu sv. Jana Nepomuckého se sloupem v polích za vesnicí. Práci má na starosti sochař Jan Fedorčák a bude to velká pecka.“ Vše směřuje k obnovení tradičního procesí, které chodilo na svátek Jana z kostela právě kolem tohoto místa. Na závěr ještě praktické novinky: plánuje se velké hlídané parkoviště za obcí a nový chodník pro Jetřichovice a Vysokou Lípou. Obě vesnice by také rády získaly dopravní značení, které by snížilo povolenou rychlost na 30 km/h.

Kostel sv. Jana Nepomuckého v Jetřichovicích

ČESKÁ KAMENICE

Rozhlédni se, človče – do přírody i minulosti

Ať už z nadhledu, nebo zevnitř, Česká Kamenice ukazuje, jak může fungovat město, které se snaží být v souladu s historií i okolní krajinou. Nedávno zde opravili výletní okruh s názvem Brand, kde najdete, kromě zrekonstruovaných vyhlídek, také nové altány z modřínového dřeva a takzvanou vesničku „Mlýny“ – jedná se o miniatury mlýnských a měšťanských staveb, které se povedlo citlivě zakomponovat do krajiny s vodní plochou.

Původní model vesničky vznikl na počátku 20. století a nyní se ho po 70 letech podařilo obnovit (na fotce vpravo dole). Kdo chce podniknout delší výlet, může se z Kamenice vydat až na Studenec (737 m n. m.) s jeho dalekým kruhovým výhledem. Když budete mít štěstí, zahlédnete i kamzíky horské, kteří sem byli na začátku minulého století přivezeni z Alp a v Lužických horách našli nový domov.

Koho zajímá historie, ten se v České Kamenici nudit také nebude. Dá se začít jižně od města, kde se vypíná Zámecký vrch s pozůstatky Kamenického hradu z 15. století. Přímo v obci pak najdete dvě nejvýznamnější sakrální památky: goticko-renesanční kostel sv. Jakuba Staršího, kde hrával na varhany Antonín Dvořák, a poutní kapli Narození Panny Marie, což je vrcholně barokní stavba od českého architekta s italským původem Ottavia Broggia. Ke kapli přiléhá park Franze Friedla, který se městu podařilo nově zrekonstruovat a propojit s ulicí Benátky vedoucí do centra města.

Své putování Českou Kamenicí a okolím můžete zakončit v Turistickém informačním centru na náměstí Míru č. p. 122. Je rovněž nově opravené, součástí interiéru je prostor pro plánování výletů a výstavní galerie a můžete zde koupit regionální produkty – třeba pivo Pivní stezky Lužických hor, mýdla Mýdlárny Šafrán nebo sušenky z pekařství Paperník. „Návštěvníkům a turistům rádi připravíme kávu, čaj nebo horkou čokoládu... V létě pak ledový čaj a chlazený cider,” říká Tereza Havlíčková z českokamenického infocentra.

Česká Kamenice leží na unikátní křižovatce tří chráněných krajinných oblastí: Lužické hory, Labské pískovce a České Středohoří

www.ceska-kamenice.cz

KRÁSNÁ LÍPA

Město k odpočinku stvořené

Víte, že v Krásné Lípě můžete zažít Kulturní léto? Série koncertů a kulturních akcí probíhá po celé prázdniny. Více na www.krasnalipa.cz

Tohle město, které za posledních patnáct let doslova rozkvetlo, dělá teď skutečně čest svému jménu. Navíc jde o úžasné strategické místo – dá se odtud snadno dosáhnout na všechno, co je na Děčínsku a Šluknovsku zajímavé. Prostě – ideální základna pro dovolenou. Krásná Lípa ale není jen skvělým východištěm na toulky krajinou, je to i místo, kde si můžete užít mnohé radosti – a nezáleží na tom, chcete-li lenořit, nebo být třeskutě aktivní. O leccems si ještě přečtete na jiných stránkách – třeba o zdejších pivovaru Falkenštejn. Dále tu najdete Dům Českého Švýcarska s interaktivní expozicí a Informačním střediskem.

Kromě příjemných architektonických procházek po městě za jedinečnými vilami (třeba největší funkcionalistickou vilou (třeba největší funkcionalistickou vilou) můžete brouzdat rozsáhlým městským lesoparkem, obdivovat skvosty lidové architektury – podstávkové domy na Kamenné Horce nad městem, vydat se městskými ulicemi po stopách zdejšího rodáka malíře Augusta Frinda (průvodcem vás zdarma vybaví v Informačním středisku)... Na milovníky řízenějšího pohybu čeká dobře vybavený Sportovní areál Českého Švýcarska s celoročním provozem, který nabízí kryté víceúčelové hřiště, tělocvičnu, venkovní kurty, hernu na stolní tenis, lezeckou stěnu, beachvolejbalové hřiště, minigolf, dětské eldorádo s lanovkou a trampolínou...

Odpočinout si pak můžete ve wellness centru.

Okolí Krásné Lípy je také krásné. A je úplně jedno, kterým směrem se vydáte. Třeba Köglerova naučná stezka – 23 km dlouhý okruh s více jak čtyřicetkou informačních zastavení vás zavede na vrchol Vlčí hory a ještě výš, až na prosklenou vyhlídkovou plošinu zdejší rozhledny s opravdu nebývalým panoramatickým výhledem... Projdete zkrátka celé severní Krásnohorské a pochopíte duši krajiny. Kyjovské údolí. Idylický kaňon říčky Křinice, podél které dojdete až k Turistickému mostu nebo ještě dál, třeba až do Saska.

Kousek severně od Krásné Lípy, hned vedle Sněžné, vás ohromí jedno fotogenické místo – barokní kaplička Nejsvětější Trojice pod mohutnou lípou se siluetou Vlčí hory na obzoru.

Od kapličky sejdete idylickou cestou k pozoruhodnému poutnímu místu, kostelu Panny Marie Sněžné, a vydáte-li se dál, po

červené směrem na Krásný Buk (roubenka na fotce), povedou vás od Grohmannova kříže směrovky k arboretu v zahradě pana Fritscheho, které je celoročně volně přístupné.

Na jaře vám tu vyrazí dech květy rododendronů, v létě záplava lilí a rybníčky s lekníny, na podzim neskutečná paleta barev. Vydáte-li se kousek po Köglerově stezce a na rozcestí Nad Vápenkou odbočíte na žlutou, čeká vás krátký výstup na Široký vrch kolem Kočičí a Dračí skály až na Karlovu výšinu s Karlovou vyhlídkou. To si vážně dopřejte – pohled odtud na lesy Českého Švýcarska je vskutku jedinečný. Žlutá tu tvoří okruh, takže se zase pohodlně vrátíte zpět do města, které vám prostě nemůže nepřirůst k srdci.

Pro skupiny do 20 lidí je možné objednat přednášku s prohlídkou a ochutnávkou piva.

LOKÁLNÍ
PRODUKTY

Hledáte tip na dárek, který udělá radost na více frontách?
www.ichp.cz

MODERNÍ PIVNICE

Pivovar Falkenstein v Krásné Lípě

Aby na ty výlety v okolí vůbec došlo... Pivovar Falkenstein totiž umožňuje příjemně strávit čas přímo uprostřed Krásné Lípě a nikam z ní nevycházet. Kromě oblíbených ležáků tady ochutnáte i řadu sezónních speciálů. Dále se tu můžete dobře najíst v restauraci a posedět na venkovní terase. A když se večer protáhne, nabízí se možnost ubytování – mají tu k dispozici 22 lůžek.

Díky společenskému sálu je to zároveň ideální prostředí pro různé firemní akce a teambuildingy, jejichž program vám sestaví na klíč. Co se chystá na rok 2022 a dál? Můžete se těšit na otevření nového bistra v Jetřichovicích a pivnice v České Kamenici, kde bude Falkenstein také po ruce.

www.pivofalkenstein.cz

VYROBENO S LÁSKOU

Centrum pro osoby se zdravotním postižením Horní Poustevna

Tady se nových výzev nebojí, a pokud jim to technologie umožní, zkusí zhmotnit jakýkoliv váš nápad. O místě, kde našlo domov přibližně 100 klientů, jsme hovořili s jeho ředitelkou Ilonou Chrtovou.

Jak může návštěvník vaše centrum podpořit?

Lidé se mohou do našich terapeutických dílen přijet podívat – buď do Šluknova nebo do Poustevny. Na obou místech si pak mohou koupit naše výrobky a udělat si obrázek o tom, jak to u nás funguje. V létě pak rádi pořádáme workshopy, kde si zájemci mohou něco vytvořit přímo s našimi klienty.

Co si lidé u vás rádi kupují?

Z trvalého sortimentu třeba ručně tkané koberce a kabelky. Vznikají v Dílně U Markétky. Zároveň je možné objednat si u nás na zakázku v podstatě cokoliv, co technologicky zvládneme. Můžete někomu vymyslet někomu dárek, který udělá radost i během výroby.

Jak to vypadá s tvorbou pro České Švýcarsko o. p. s.? Prý byste měli začít vyrábět háčkovaného vlka a rysa.

Ano, spolupráce se vyvíjí. Teď na začátku roku 2022 máme prototypy obou výrobků s popsanou technologií a kolegyně už začaly připravovat výrobní proces. Doufáme, že se projekt podaří rozjet.

TAJEMSTVÍ AROMATERAPIE

Nobilis Tilia, Vlčí Hora

Na okraji národního parku čerpáme inspiraci z přírody a s pokorou vyvíjíme „a vyrábíme aromaterapeutickou přírodní a BIO kosmetiku,“ zní krédo firmy, která sice vyrábí maličké věci, ale přesto dokázala na Vlčí Hoře za zhruba 20 let tolik narůst. Tento růst je však vědomý – vždy s ohledem na okolí a mezilidské vztahy. Kosmetiku Nobilis Tilia můžete objednat na e-shopu, ale osobní návštěva návštěvnického centra zanechá stopu na jiné úrovni. Můžete ji proložit rozjímáním v bylinkové čajovně nebo procházkami zahradou, kterou tu udržují dle permakulturních zásad.

Ve firemní prodejně Nobilis Tilia vám rádi poradí, jaký výrobek by seděl přesně vám nebo jaký můžete darovat. „Už na samém počátku naši společnosti chtěl její zakladatel, doktor Zbyněk Šedivý, maximálně využívat léčivých sil přírody – bylin.

www.nobilis.cz

Toužil lidem nabídnout kosmetiku, která pečuje o celé tělo i ducha. Kouzlo našich výrobků spočívá v poctivé práci, hledání těch nej kvalitnějších surovin a v tom, že dlouhodobě pracujeme na šetrném skloubení moderních vědeckých postupů s prověřenými účinky léčivých rostlin,“ říká Adéla Zrubecká. Právě po příchodu paní Zrubecké do firmy získaly produkty další velmi účinný rozměr, a to ten aromaterapeutický. V současnosti Nobilis Tilia nabízí nejvíce certifikovaných BIO výrobků na českém kosmetickém trhu a její zaměstnanci neustále upravují starší receptury tak, aby osvědčení také získaly. „Věříme, že způsob života ve Vlčí Hoře se projevuje na výsledku naší práce. Každá lahvička kosmetiky má v sobě kousek z nás – našeho nadšení, radosti a pozitivní energie.

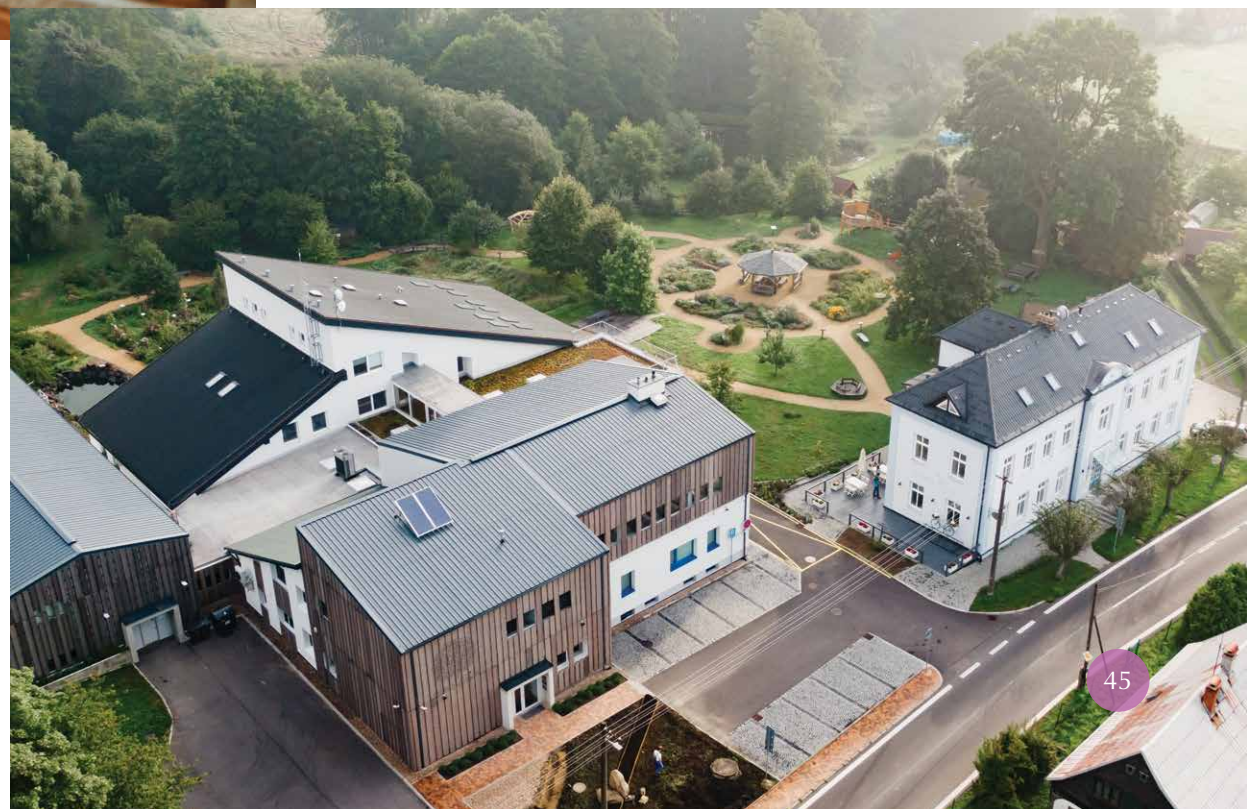

LOKÁLNÍ
PRODUKTY

Jsou to skryté, ale důležité ingredience, které ve výčtu účinných látek na etiketách nenajdete, ale přesto jsou přítomné v každém našem výrobku,“ uzavírá Adéla Zrubecká.

Víte, jak vznikl poetický název „Nobilis Tilia“? Je to latinský překlad sousloví „Krásná Lípa“.

MIKULÁŠOVICE

Prohlídka nebo vyhlídka a pak do vody!

Pokud mají Mikulášovice nějaký opravdový unikát, tak je to Nožířské muzeum. Sídli v budově informačního střediska přímo na náměstí a v průběhu letošní zimy 2021/2022 se rozšířilo o další patro. To je tip hlavně pro táty a starší kluky. Kam může vyrazit celá rodina i s menšími dětmi? Určitě na Tanečnické – nejsevernější rozhlednu v České republice. Tahle kameno-cihlová věž poskytuje

panoramatické rozhledy na České a Saské Švýcarsko, Lužické hory, Šluknovskou pahorkatinu a České středohoří. Ve své současné podobě stojí od roku 1905. Pro teplé letní dny mají Mikulášovice jeden lehce skrytý skvost. Jižně od města najdete přírodní koupaliště, které je pojato pěkně „postaru“ – travnaté pláže, písčité dno a čistá, byť trochu studená voda... Místní obyvatelé zde stále něco upravují, budují, zkrášlují a je vidět, že tenhle kout mají rádi.

„V létě 2022 bude mít koupaliště 90 let, takže připravujeme slavnost. V současnosti obnovujeme vedlejší park. Dříve tu stály mostky přes odtokové kanálky. To všechno bychom rádi v příštích letech rekultivovali,“ říká šéf turistického infocentra Tomáš Fúsek.

Velkou rekonstrukcí prochází také mikulášovická hvězdárna, která je, mimochodem, historicky nejstarší stavbou svého druhu u nás. Dělníky však čeká ještě spousta práce, takže na ni se můžete těšit nejdříve v sezóně 2024.

Kdo navštíví centrum města, určitě by neměl minout kostel sv. Mikuláše. Patří k největším kostelům v regionu a jeho varhany jsou jedny z největších v Čechách – mají přes 2000 píšťal. Milovníci historie pak ocení ještě unikátní trojbokou Kapli Nejsvětější Trojice, která stojí při silnici směrem na Brtníky.

Do Mikulášovic (dolní nádraží) se dostanete pohodlně Dráhou národního parku. Přímý vlak jezdí ze Šluknova, Rumburku nebo i z německého Bad Schandau.

RUMBURK

Za magií Šluknovského výběžku

Uvnitř zároveň funguje regionální informační centrum.

KULTURNÍ SRDCE VÝBĚŽKU

Šluknovský zámek

Přestože v roce 1986 vyhořel a stala se z něj úplná ruina, místní lidé se vydali na desítky let dlouhou cestu, aby mu s obrovským úsilím vrátili původní lesk. A také život – Šluknovský zámek se totiž oproti jiným zámkům v okolí zásadně vymyká. Přestože ho financuje město, které má jen šest tisíc obyvatel, koná se tu kolem 50 akcí za rok – výstavy, koncerty, slavnosti, divadelní představení... „Dát zámek dohromady byla mravenčí práce a teď máme moc hezkou odezvu od veřejnosti,“ říká Andrea Kadlecová, která se na obnově tohoto místa podílela.

Kdo sem vyrazí mimo některou z akcí, ať si dopřeje speciální prohlídkový okruh, který se připravoval sedm let. Uvidíte, jak vypadal život za první republiky a dýchne na vás její atmosféra. Prohlédnete si ho očima posledního šlechtického majitele Ervína Leopolda Nostitz – Rieneck, který zde měl apartmá. „Navštívíte jeho soukromou kancelář, šatnu, ložnici, dětský pokoj dcery Amálky či reprezentativní jídelnu,“ říká Andrea Kadlecová. Akce na zámku najdete tady: <https://zamek.mestosluknov.cz>

Město, které je trochu stranou, ale právě to může být jeho výhoda. Už jste se procházeli po „Stromu života“, který zachycuje fotka nahoře? Je to pozoruhodný energetický labyrint s 22 žulovými obelisky společně tvořícími hvězdu. „Geometricko-symbolická esence toho, co nás spojuje s Nebesy. Brána otevřená všemu dobrému,“ říká Libuše Hlinková, která má v Rumburku na starosti turismus. Hned naproti místnímu „Stonehenge“ stojí Augustova věž na Dymníku, která dohlíží na Lužické hory od severu. Tuhle cihlovou válcovou rozhlednu nechal postavit roku 1896 rumburský radní August Wenschuch – na vlastní náklady.

Rumburská Loreta kopíruje italský originál a je zároveň nejsevernější loretou v Evropě.

Ve městě pak najdete i opravdový barokní klenot. Rumburskou Loretu má na svědomí slavný architekt Jan Lukas Hildebrandt. Dokončil ji v roce 1707 a na rozdíl od svého mramorového italského originálu ve městě Loreto, je celá z místního pískovce. Celoročně přístupná památka nabízí rodinám s dětmi netradiční prohlídky, výstavy a koncerty. Uvnitř mají takzvanou Černou madonu, která prý umí zázračně uzdravovat.

Kavárna, ve které vaří, pečou a praží členové jedné rodiny. Najdete ji na Třídě 9. května.

UMĚNÍ S VŮNÍ KÁVY

Bohemian Coffee House v Rumburku

Rodina Dužárová už čtvrtým rokem dělá Rumburk lepším místem k životu. Dužárovi ve správný čas vycítili, že tu něco podobného chybí, a vdechli život své stylové kavárně. Od loňského roku do stejného domu také přesunuli svoji vlastní pražírnu kávy, takže teď mají celý kávový koloběh od zeleného zrna po šálek pěkně na jednom místě. Co je tu nového? „Začali jsme přímou spolupráci s farmou Rancho La Victoria v Mexiku, od které odebíráme zelenou kávu prémiové kvality,“ říká spoluzakladatel Jiří Dužár. Kávou to ale u nás nekončí. Nabízíme také celodenní snídaně, domácí dezerty nebo kvalitní vína a další lihoviny od našich dodavatelů ze všech koutů Česka,“ dodává.

Kavárna funguje také jako galerijní prostor, kde lokální umělci vystavují svá díla či sbírky. Vizí rodiny Dužárových pro další roky je pořádat v prostorách kavárny večerní kulturní akce, divadla, hudební vystoupení či přednášky o kávě a cestování.

50

www.bohemiancoffeehouse.cz

UBYTOVÁNÍ/
GASTRO

V Jiřetíně se koná také každoroční masopust – doražte na slivovičku. Více info na: www.ave-restaurant.cz

AVE RESTAURANT

Být na chvíli „doma“ v Jiřetíně pod Jedlovou

Akdyž už v Jiřetíně, tak přímo na jeho malebném náměstí, kde se tato restaurace s ubytováním nachází. Kdo má rád klidnou a zároveň i zážitkovou dovolenou v Česku, měl by si zapamatovat jméno: Ave Restaurant. „Zakládáme si na přátelském a rodinném prostředí. Svým hostům jsme k dispozici po celou dobu jejich pobytu,“ popisuje současná provozní Petra Benešová místo, které slouží jako výchozí bod na nedaleké procházky

k větrnému mlýnu Světlík, na rozhlednu Jedlová, ke zřícenině hradu Tolštejn nebo třeba pro delší výlet na nejvyšší vrchol Lužických hor – Luž. Autem je to kousek do východní části NP České Švýcarsko.

Pro hosty tu připravili nové apartmány, dobově zrekonstruovanou „stodolu“ (bývalou konírnu) pro večírky až do 30 lidí, zahrádku s terasou nebo stylovou vinárnu. Co kuchař? „Vaříme z domácích surovin jak hotová jídla, tak i minutky.“ A oblíbený zákusek? „Pravé belgické wafle.“

51

TOLŠTEJNSKO

Rozmanitý svět mezi Lužickými horami a Českým Švýcarskem

Tolštejnsko tvoří území Dobrovolného svazku obcí Tolštejn – pěti obcí (Doubice, Dolní Podluží, Horní Podluží, Jiřetín pod Jedlovou, Rybníště) a dvou měst (Chřibská a Varnsdorf). Nechte se pozvat k návštěvě osobitého regionu na severu Čech a objevte oblast rozhleden a výhledů, vodních ploch, zelených pastvin a luk, typické lidové architektury a zachovalých sakrálních památek, prošípanou mnoha turistickými stezkami a cyklotrasami. Začneme významnou turistickou novinkou roku 2021. Tou je lávka „Cozrovka“, vybudovaná na Stožeckém sedle, která spojuje Tolštejnsko, kraje Ústecký a Liberecký, oblast Českého Švýcarska, Lužických hor a Žitavských hor. Toulky Tolštejnem můžete zahájit v nejmenší svébytně malebné obci Doubice, kde se v místních restauracích

dobře najíte a najdete kulturní vyžití v klubu Fabrika či galerii Cifra. Během sestupu do Chřibské načerpáte energii z klidu a krásy krajiny. Na náměstí si vychutnáte dobrou kávu nebo nahlédnete do expozice Muzea Tadeáše Haenkeho. V Rybníšti si užijete odpočinkový den v novém dětském parku s in-line okruhem nebo na Školním rybníku vyzkoušíte sportovní rybolov. Pak namíříte směrem k Jedlové – nejlépe vlakem po Dráze národního parku. Posilnění zážitkem ve vyhlášené nádražní restauraci vyrazíte dobýt vrchol hory Jedlová a zdoláte schody kamenné rozhledny z roku 1891. Z Jedlové se vydáte na nejvyšší vrchol Lužických hor Luž jediné přes novou turistickou lávku. Údolím Milířky klesáte do Dolního Podluží a zastavíte se v rodinném rukodělném lihovaru Galli Distillery. Po ochutnávce jejich regionálních produktů určitě nebudete

Nová lávka „na Šébru“

odcházet s prázdnou! S dobrou náladou se přesunete do Horního Podluží k větrnému mlýnu Světlík – k jedinému mlýnu holandského typu s dochovaným technickým vybavením v Čechách. Nevynecháte ani město Varnsdorf, neboť i to má co nabídnout. Více se o jeho zajímavostech dozvíte v samostatné kapitole na další straně. Můžete ale prozkoumat další turistické

poklady, kterými jsou například vrch Spravedlnost, Chřibský vodopád, akvadukt na Chřibské Kamenici, Velký rybník, Malý Stožec, štolu Jana Evangelisty nebo Křížovou cestu v Jiřetíně pod Jedlovou. „Tolštejnsko je jako stvořené pro toulání v přírodě, a to v každé roční době. Každý si u nás najde své. Rozmanitost území, téměř na pěníku, je jedinečná,“ říká Petra Vojtěchová, místostarostka obce Rybníště.

Na Malém Stožci nebo Chřibském vrchu se často prohání stáda kamzíků horského. Treba ho uvidíte i vy...

VARNSDORF

Objevte největší město Šluknovského výběžku

Varnsdorf – město, jehož název se odvíjí od sousloví „Wernarova ves“, město ze tří čtvrtin obklopené sousedním Saskem, z jihu ho od zbytku republiky oddělují Lužické hory. Kdo se ho rozhodne navštívit, bude mile překvapen. Uvidíte unikátní architektonický celek obsahující prakticky všechny stavební slohy od podstávkových domů, přes nespočet honosných vil, měšťanských domů, drobných sakrálních památek, pět kostelů až po množství unikátních industriálních budov.

Dominantu tvoří výletní restaurace Hrádek-Burgsberg z roku 1904, která se tyčí na znělcové hoře na státní hranici přímo nad městem. V současné době probíhá její rozsáhlá rekonstrukce. Hrádek v plné kráse bude k vidění v roce 2023.

Na kraji města můžete navštívit pivovar Kocour s vlastní železniční zastávkou, restauraci a ubytováním, a pokud máte děti, doporučujeme naučnou „Včelí stezku“ u rybníků Gerhus, dále rybník Mašíňák, unikátní kino Panorama (na široké 70 mm filmové pásy) nebo krytý bazén s tobogánem. Informační centrum najdete v budově knihovny.

i Varnsdorf i náhorní obec Studánka (na fotce dole) spadá do tzv. krajiny podstávkových domů – charakteristických pro česko-polsko-saské pohraničí.

CAFÉ DLASK

Do Varnsdorfu
na větrník

Protože ten tu vážně umí – mají na něj i známku „regionální produkt“. Malá cukrárna se dále pyšní tím, že veškeré dobroty si vyrábí sama, včetně zmrzlin. Pochutivě ze základních surovin a ne instantních polotovarů. „Sami vyrábíme i waflové kornouty a sirupy na domácí limonády. Kávu pro nás praží malá pražírna pod Ještědem dle naší receptury,“ říká majitel František Dlask, který oživil jedno klidné zákoutí města Varnsdorf. Přijďte posedět a ochutnat.

i K pití vyzkoušejte melounový koktejl, zmrzlinový milk shake nebo domácí limonádu.

<https://cafe.dlask.cz>

UBYTOVÁNÍ/
GASTRO

Přespěte u nás ...
... podpoříte tak region

Českosaské
ŠVÝCARSKO

www.ceskesvycarsko.cz
Dům Českého Švýcarska, Krásná Lípa

CRYSTAL VALLEY

Pozvánka do rozvětvené sklářské rodiny

Věděli jste, že
v některých
sklárnách se můžete
i dobře najíst?

Crystal Valley aneb Křišťálové údolí. O co jde? Tato rozsáhlá síť sdružuje více než 70 míst po celém Libereckém kraji, která vynikají sklářstvím, bižuternictvím nebo prací s drahými kameny. Jsou mezi nimi i sklářská muzea a uměleckoprůmyslové školy. Také v regionu Českého Švýcarska a přilehlého okolí můžete osobně navštívit některé otevřené dílny a sklářské hutě. Kam se tedy na výrobu vyrazit podívat? Za návštěvu určitě stojí Pačinek Glass v Kunraticích u Cvikova (s občerstvením), sklárna a krčma Ajeto v Lindavě (viz samostatná dvoustrana), Sklárna Svojkov Jiřího Haidla, Novotný Glass Nový Bor (s restaurací) a Floriánova huť v Častolovicích.

Jak už jsme zmínili, ne všechno ze skupiny Crystal Valley jsou klasické sklárny. Podívat se můžete také do šperkařských ateliérů nebo výroben vánočních ozdob.

„Kromě tekutého skla máme i další zajímavé výrobce a umělce na Práchni, kde se v ateliéru Bystro design zušlechťuje již vyrobené sklo, nebo v Kamenickém Šenově, kde je otevřené i sklářské muzeum,“ říká David Pastva, manažer Crystal Valley.

Přehledné informace o aktuálních otevíracích dobách, kontakty a adresy najdete na tomto webu:

www.crystalvalley.cz

Novotný Glass Nový Bor

BENEŠOV NAD PLOUČNICÍ

Městečko s renesančním jádrem
a překvapením

Víte, že na kraji Benešova nad Ploučnicí se
nachází termální koupaliště s vodou o průměrné
teplotě 26 °C?

Pořádný historický nášup čeká
návštěvníka, který se vydá do malého
městečka ležícího jižním směrem od centra
Českého Švýcarska. Najde tady zachovalý
zámecký komplex, který zahrnuje sedm
historických budov – dva zámky (horní
a dolní), tři paláce, kostel a kapli. Zejména
oba zpřístupněné zámky, které vznikly
v 16. století, představují skutečné
architektonické perly na českém území.
Konkrétně se jedná o stavby z období
přerodu vladislavské gotiky a saské
renesance.

Historickému jádru zdálky dominuje Kostel
Narození Panny Marie. „Jeho věž bychom
chtěli zpřístupnit veřejnosti a doufáme,
že se to podaří v roce 2023,“ říká
místostarostka Andrea Kulíková.

Speciální lákadlo na závěr pak představuje
místní termální koupaliště, což je ve zdejším
regionu unikát. Areál s venkovními bazény
se nachází na okraji města a hlavní bazén se
skluzavkou má délku 40 metrů. Po koupeli
si tu můžete zahrát volejbal, nohejbal, stolní
tenis nebo plážový volejbal.

KDE SKLO OŽÍVÁ

Sklárna a krčma Ajeto v Lindavě u Nového Boru

Víte, že v Ajetu se vyrábí cena pro cyklistický závod Tour de France a ožívají tu také divadelní ceny Thálie?

Druhá část firmy, sklářská krčma, stojí těsně pod sklárnou. Je to dobová cihlová stodola s restaurací, pochopitelně vyzdobená svítidly Lasvit. Zde také hoří malá sklářská pec, kde sklář fouká sklo přímo před očima návštěvníků. Jak bylo zmíněno, můžete si zde pochutnat na české kuchyni a točit se tu novoborské pivo Born. Speciálně pro místní dílnu namíchali osmičku, která se točí jako „Ajeto osmička“. Proč takové číslo? „Tohle pivo má funkci tradičního ochranného nápoje sklářů. Práce chlapů probíhá v prostředí, kde je 40–50 stupňů Celsia a tímhle nízkoalkoholickým pivem doplňují minerály.“

Cena Thálie vlevo a Tour de France vpravo

Pozorovat skláře při práci, pochutnat si na kvalitní české kuchyni, zapít to dobrým lokálním pivem a k tomu si domů odnést kousek skla, na který budete patřičně hrdí... Ojedinělou kombinaci nabízí Ajeto v Lindavě. Tuhle velkou sklárnu vlastní firma Lasvit, která zde vyrábí své nejdůležitější realizace.

Ajeto se skládá ze dvou částí. První je samotná sklárna, do které se sjíždějí výtvarníci z celého světa a realizují tu své nápady. Pod rukama sklářů tu pak vzniká luxusní a exkluzivní sklo, které můžete spatřit v uměleckých galeriích celého světa.

Více na www.ajetoglass.com

Ale není to náš nápad, k tomu se došlo dlouhodobým zkoumáním a v hutích se pije od nepaměti," vysvětluje ředitel Ajeta David Ševčík.

Pokud si budete během oběda nebo večere připadat příliš pasivně, potom je následující koncept vymyšlený právě pro vás. „V pívce na krčmě máme připravených několik druhů výrobků – od půllitru přes vázičky.

Kdo bude mít dostatek odvahy, může si je zkusit vyrobit sám za asistence našeho skláře," nabádá David Ševčík, jak si vyzkoušet tuhle práci vlastními rukama.

Komu by i tohle bylo málo a chtěl by do sklářského řemesla proniknout ještě hlouběji, pro toho tu nabízejí individuální prohlídky. Pokud byste měli zájem o prohlídku s průvodcem, je zapotřebí nahlásit větší skupinu předem.

V obci stojí za návštěvu i Levandulová zahrada Anette s milým občerstvením. Nejzachovalejší hradní zříceninou v okolí, nazývanou též „zříceninou umělců“, je potom hrad Střekov v Ústí nad Labem. Z něj se můžete vydat naučnou stezkou na vrchol Vysoký Ostrý.

i Na řadu míst vás zavezou oblíbené motoráčky. Švestková dráha (Lovosice – Most) jezdí celoročně. Zubrnická muzeální železnice (Ústí n. L. – Zubrnice) potom od dubna do října.

www.stredohori.cz

Co zažít v Krušných horách?

Pokud chcete udělat radost dětem, zkuste navštívit Bobovou dráhu Klíny. Měří necelý kilometr a překonává převýšení 130 metrů. Na Klínech mají také speciální Zipline. O co jde? Pohánění elektromotorem pojedete dva kilometry po ocelovém laně zajištění na kladce. Trasa začíná ve Sport areálu Klíny a vede přes Šumenské údolí zpátky na start. V krásné přírodě posvístíte ve výšce až 150 metrů nad zemí rychlostí 75 km/hod. Odvážné děti mohou jet v tandemu s dospělým.

Kdo rád jezdí na horském kole, neměl by minout Trailpark na Klínovci. Na jeho vrchol se můžete dostat lanovkou a vedou odtud tři různé náročné traily, které vás potěší sjezdem 22 kilometrů pozvolně klesajících tratí. Své si tu najdou jak zkušení bikeři, tak rodiny s dětmi. Koloběžku nebo kolo si můžete půjčit na místě.

Pokud dáváte přednost vůni benzínu, měli byste vědět o Autodromu Most. Tady můžete prohnat motokáry na venkovní asfaltové dráze nebo v terénu vyzkoušet čtyřkolky a buggyny. Může to být i tip pro narozeninový zážitek.

Krušné hory vyhledávají v zimě hlavně běžkaři. Upravené tratě na klasiku i na skate najdete zejména v okolí Božího Daru a Cínovce.

K SOUSEDŮM

Pozvánka do Českého středohoří a Krušných hor

Tato dvoustrana je věnována těm z vás, co se vydají do západní části regionu Českého Švýcarska a budou si chtít návštěvu ještě trochu rozšířit. Také pro ty, co přijíždějí od Plzně nebo Karlových Varů a mají chuť se po cestě zastavit na nových místech.

Kam si vyšlápnout v Českém středohoří?

Mezi horami tu jednoznačně kraluje Milešovka – k jejímu vrcholu vede řada cest. Nejoblíbenější trasy začínají z obce Bílka nebo z Milešova, odkud vás čeká přes poctivých 400 výškových metrů, takže fungující občerstvení na vrcholu v chatě Milešovka potěší. Kdo si chce na nejnějnějším místě Česka strávit noc,

pro toho tu je nově otevřená Vebrova nouzovna. Pokud ji plánujete využít, vezměte si s sebou vlastní spacák. Lidé rádi stoupají také na protější Lovoš nebo nedaleký Radobýl, na který chodil z blízkých Litoměřic tvořit Karel Hynek Mácha. Památným solitérem je pak Říp, též se svojí turistickou chatou a občerstvením. Pokud raději poznáváte hrady, pak navštivte „krále“ Českého středohoří – Házmburk nedaleko obce Klapý.

www.krusnehory.eu

OBSAH

Mapa Číslo v kolečku na mapě značí číslo stránky	2
Pár slov o této publikaci Úvod	4
Top 9 míst Výběr za naši redakci	5
Přijďte se na čas úplně vypnout Hotel Ostrov	8
Hřebenovka Turistická cesta z Petrovic na Stožeké sedlo	9
Město Děčín Brána do Českého Švýcarska	10
Active Point Děčín Zážitková kancelář	12
ZOO Děčín Děti na prvním místě	13
Hřensko Dědictví knížete Clary-Aldringena	14
Pravčická brána Symbol Českého Švýcarska	17
Tři hotely v symbióze Mezní Louka, Mezná a Rynartice	18
Usedlost Nový svět. Ubytování ve starém stylu Růžová	20
Průvodci do skal nebo na ferratu. Půjčovna elektrokol Vysoká Lípa	21
Žijící vesnice Českého Švýcarska Růžová	22
Pension a chalupa Arosa. Romantik Hotel Deutsches Haus Růžová, Pirna	23
Bio vesnice s fungujícím mlýnem Schmilka	24
Nejstarší lázně na úpatí Schrammsteine Bad Schandau	25
Pevnost, která vypráví příběhy Königstein	26
Hotel na vrcholcích skal Bastei	27
Přírodní bylinková oáza Kräuterbaude Saupsdorf	28
Na konečné stanici slavné „Staré dámy“ Lichteinhainer Wasserfall	29
Bez auta. Pro přírodu Doprava v Saském Švýcarsku	30
Kůrovec = šance na zdravý les Obnova přírody v Českém Švýcarsku	32
Labská stezka Podél Labe ze Špindlerova Mlýna až k moři	34
Restaurace a Hotel Kortus Vysoká Lípa	35
Obnovená Mariína vyhlídka a jiné parády Jetřichovice	36
Rozhlédni se, človče – do přírody i minulosti Česká Kamenice	38
Město k odpočinku stvořené Krásná Lípa	40
Moderní pivnice Falkenstein Krásná Lípa	42
Výrobeno s láskou Integrované centrum Horní Poustevna	43
Tajemství aromaterapie. Nobilis Tilia Vlčí Hora	44
Prohlídka nebo vyhlídka a pak do vody! Mikulášovice	46
Kulturní srdce výběžku Šluknovský zámek	48
Za magií Šluknovského výběžku Rumburk	49
Bohemian Coffee House Rumburk	50
AVe Restaurant s ubytováním Jiřetín pod Jedlovou	51
Rozmanitý svět mezi Lužickými horami a Č. Švýcarskem Tolštejnsko	52
Objevte největší město Šluknovského výběžku Varnsdorf	54
Café Dřask. Dobroty z poctivých surovin Varnsdorf	55
Pozvánka do Crystal Valley Kunratice, Nový Bor, Kamenický Šenov...	56
Městečko s renesančním jádrem a překvapením Benešov nad Ploučnicí	57
Kde sklo ožívá Sklárna a krčma Ajeto v Lindavě u Nového Boru	58
K sousedům Pozvánka do Českého středohoří a Krušných hor	60

ZÁŽITKY

v Českosaském Švýcarsku
2022/2023

Hlavní editor: Stanislav Mitáč

Grafický design: Eva Janatová

Fotoeditor: Stanislav Mitáč

Překlad: Petra Sochová

Jazyková korektura: Alena Vacková

Tisk: H. R. G., spol. s r. o.

Redakční rada dle abecedy:

Eva Janatová, Jan Šmíd, Jiří Rak, Miroslav Kokta, Stanislav Mitáč, Tomáš Adamov

Fotografové:

V. Sojka, M. Rak, T. Koutná, S. Mitáč,
A. Borlová, T. Fúsek, V. Chloupek,
J. Plekanec, L. Prchal, L. Sedláček,
A. Kubíček Archiv TMGS / A. Krone,
H. Boswank, H. Hampl, J. Fišer, J. Kokeš,
J. Laštůvka, J. Stejskal, L. Bečkovský,
M. A. Vansteenkiste, M. Guzi, P. Špánek,
Z. Patzelt, P. Juračka
Titulní strana: E. Hudcová

Autoři textů:

Richard Nagel (Kůrovec = šance pro zdravý les), Václava Lieblová a Helena Křížková (Růžová), Jana Drobečková (Krásná Lípa), Petra Vojtěchová (Tolštejnsko), Stanislav Mitáč (ostatní české texty). Německé texty dodali přímo naši partneři ze Saska.

Vydavatel:

České Švýcarsko o. p. s., Krásná Lípa 2022
ISBN 978-80-87248-53-9
Neprodejné

Obecně prospěšná společnost České Švýcarsko
Křínické nám. 1161/10, 407 46 Krásná Lípa
+420 775 552 789, informace@ceskesvycarsko.cz
www.ceskesvycarsko.cz

ČESKÉ ŠVÝCARSKO
Obecně prospěšná společnost

Zakladatelé obecně prospěšné společnosti České Švýcarsko:

